

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U002320

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 13-06-2025

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого від 08.07.2025 № 197

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Михайленко Владислав Вадимович

2. Vladyslav V. Mykhailenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0006-5115-9451

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Право

Дата захисту: 19-06-2025

Спеціальність за освітою: Право

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 8740

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.17.01

Тема дисертації:

1. Адміністративно-правові засади діяльності авторизованого економічного оператора.
2. Administrative and legal principles of activity of an authorized economic operator.

Реферат:

1. На основі обраної мети, об'єкта, предмета дослідження та з використанням методів наукового пізнання у дисертаційній роботі проведено обґрунтування теоретичних основ та практичних заходів щодо оптимізації та вдосконалення адміністративно-правових засад діяльності авторизованого економічного оператора (далі – АЕО). Напрацьоване визначення АЕО як підприємства, що відповідає критеріям, встановленим національним законодавством та міжнародними стандартами, яке отримало спеціальний статус (авторизацію), що підтверджує його надійність і надає доступ до певних пільг та спрощень. Встановлено, що спеціальний правовий статус АЕО, запроваджений задля того аби суб'єкти підприємницької діяльності, використовуючи надані йому спрощення та переваги підвищив ефективність своєї зовнішньоекономічної діяльності в обмін на відкритість та прозорість свого функціонування для митних органів та виконання встановлених державою вимог. Підкреслено, що такі відносини АЕО з Держмитслужбою мають позитивний

вплив на оптимізації міжнародної торгівлі, передбачуваності логістичних процедур та зменшенні організаційного навантаження на митні органи. Для більш глибокого розуміння сутності інституту АЕО досліджено процес його розвитку та становлення в Україні і вплив історичного досвіду на формування сучасного правового підґрунтя. Досліджено структуру законодавства, що регламентує порядок набуття статусу АЕО, пільги та переваги, які з ним пов'язані, особливості діяльності АЕО та його взаємодії з митними органами. Встановлено, які міжнародні нормативно-правові акти здійснювали вплив на формування національного законодавства та напрацьовано авторську концепцію адаптації зарубіжного досвіду (ЄС, США, Канада) до українських реалій, зокрема, через запровадження механізмів, що були успішно реалізовані у зарубіжних практиках адміністрування діяльності АЕО. Підкреслено, що впровадження досвіду ЄС у царині організації функціонування АЕО, гармонізація національного законодавства з європейськими стандартами зумовлене Угодою про асоціацію між Україною та ЄС. Вони складають основу для формування та удосконалення адміністративно-правових засад діяльності АЕО в Україні. Зокрема, українська нормативна база, що стосується статусу, процедур авторизації та функціонування цих операторів, була сформована шляхом прямого запозичення ключових положень Регламенту (ЄС) № 952/2013 та інших актів *acquis communautaire*. Це дозволило не лише інтегрувати у національне законодавство спільні для ЄС механізми (наприклад, спрощення митних процедур, диференціація типів АЕО), але й закріпити критерії фінансової стійкості, дотримання безпеки ланцюгів постачання та відповідності стандартам, що визначені як критичні для надання авторизації. Зазначено, що високий рівень ефективності застосування інституту АЕО у міжнародній торгівлі неможливий виключно за рахунок діяльності Держмитслужби України та обґрунтовано необхідність та ефективність укладення міжнародних договорів про взаємне визнання державами-партнерами суб'єктів, що набули статусу АЕО в різних країнах. Для надання статусу АЕО митні органи мають бути певними у його відповідності критеріям, визначеним законодавством. Перевірка такої відповідності здійснюється в межах адміністративного провадження з надання авторизації. За своєю природою провадження є заявним і складається з наступних структурних елементів: (а) початок провадження з авторизації; (б) попередній розгляд заяви з авторизації; (в) оцінка відповідності; (г) прийняття остаточного рішення у справі. Це провадження охарактеризоване як складне та тривале і недоліки його будови стоять на заваді більш широкому запровадженню інституту АЕО в Україні. Закцентовано увагу на тій обставині, що нині здійснення провадження з авторизації регулюється МКУ, заснованими на ньому підзаконними актами та Законом України «Про адміністративну процедуру». МКУ не приведений у відповідність з положеннями Закону, що породжує низку юридичних колізій. До внесення змін у законодавство застосовуючи норми МКУ митні органи зобов'язані суворо дотримуватись принципів адміністративної процедури, як це передбачено у п. 3 Прикінцевих та перехідних положень Закону «Про адміністративну процедуру». Особливої уваги заслуговує принцип гарантування права особи на участь в адміністративному провадженні. Виокремлено недоліки в реалізації такого принципу адміністративної процедури, як гарантування ефективних засобів правового захисту. Вони полягають в обмеженні права на адміністративне оскарження негативних адміністративних актів в авторизаційному провадженні. Автором запропоновано заходи спрямовані на усунення згаданих недоліків, шляхом утворення Держмитслужбою комісії з розгляду скарг. На підставі аналізу системи спрощень та переваг, які надаються АЕО, зазначено, що їх поділ на типи АЕО-Б та АЕО-С є недосконалим. Це зумовлено тим, що авторизацію АЕО-Б отримати значно складніше, а обсяг переваг між двома типами авторизації мало відрізняється.

2. Based on the chosen goal, object, and subject of the study, and using the methods of scientific cognition, the thesis substantiates the theoretical foundations and practical measures for optimizing and improving the administrative and legal framework for the activities of an authorized economic operator (hereinafter – AEO). A definition of an AEO has been developed as an enterprise that meets the criteria established by national legislation and international standards and has received a special status (authorization) that confirms its reliability and provides access to certain benefits and simplifications. The author establishes that the special legal status of AEO was introduced to enable business entities to increase the efficiency of their foreign economic activity using the simplifications and advantages provided to them in exchange for openness and transparency of their functioning

for customs authorities and fulfillment of the requirements established by the State. It is emphasized that such relations between the AEO and the State Customs Service have a positive impact on optimization of international trade, predictability of logistics procedures and reduction of organizational burden on customs authorities. To gain a deeper understanding of the essence of the AEO institution, the author examines the process of its development and establishment in Ukraine and the impact of historical experience on the formation of the modern legal framework. The author analyzes the structure of legislation regulating the procedure for obtaining AEO status, the benefits and advantages associated with it, and the specifics of AEO activities and its interaction with customs authorities. The author identifies the international legal acts which influenced the formation of national legislation and develops the author's own concept of adaptation of foreign experience (EU, USA, Canada) to Ukrainian realities, in particular, through the introduction of mechanisms which have been successfully implemented in foreign practices of administration of AEO activities. The author emphasizes that the implementation of the EU experience in the field of organizing the functioning of the AEO and harmonization of national legislation with European standards is conditioned by the EU-Ukraine Association Agreement. They form the basis for the formation and improvement of the administrative and legal framework for the AEO's activities in Ukraine. In particular, the Ukrainian regulatory framework relating to the status, authorization procedures and operation of these operators was formed by directly borrowing key provisions of Regulation (EU) No. 952/2013 and other acts of the *acquis communautaire*. This allowed not only to integrate common EU mechanisms into national legislation (e.g., simplification of customs procedures, differentiation of AEO types), but also to enshrine the criteria of financial stability, supply chain security and compliance with standards identified as critical for authorization. The author notes that a high level of efficiency of the AEO institution in international trade is impossible solely due to the activities of the State Customs Service of Ukraine and substantiates the necessity and effectiveness of concluding international agreements on mutual recognition by partner States of entities which have acquired the AEO status in different countries. In order to grant the AEO status, the customs authorities must be sure that it meets the criteria set forth in the legislation. The verification of such compliance is carried out within the framework of administrative proceedings on authorization. By its nature, the proceedings are declaratory and consist of the following structural elements: (a) initiation of authorization proceedings; (b) preliminary consideration of the authorization application; (c) conformity assessment; (d) final decision on the case. This proceeding is characterized as complex and lengthy, and the shortcomings of its structure hinder the wider introduction of the AEO institution in Ukraine. The author emphasizes the fact that at present the authorization proceedings are regulated by the CCU, bylaws based on it and the Law of Ukraine "On Administrative Procedure". The CCU is not brought into line with the provisions of the Law, which gives rise to a number of legal conflicts. Until the legislation is amended, when applying the provisions of the CCU, the customs authorities are obliged to strictly adhere to the principles of administrative procedure, as provided for in clause 3 of the Final and Transitional Provisions of the Law "On Administrative Procedure". The principle of guaranteeing the right of a person to participate in administrative proceedings deserves special attention.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Михайленко В.В. Правові засади адміністративного провадження з отримання авторизації авторизованого економічного оператора в Україні. Електронний журнал «Наука і техніка сьогодні»,

Серія “Правоп/Б. 2024. № 3 (31). С. 130-141.

- 2. Михайленко В.В. Основні моделі адміністрування авторизованих економічних операторів – зарубіжний досвід та його використання. Наукові перспективи. Серія “Правоп/Б. 2024. № 4 (46). С. 1091-1105.
- 3. Михайленко В.В. Особливості впровадження авторизованих економічних операторів у Європейському Союзі та Україні. Наукові інновації та передові технології. Серія «Право»/Б. 2024. № 9 (37). С. 431-441.
- 4. Михайленко В. В. Роль джерел права у контексті формування інституту авторизованого економічного оператора в Україні. Джерела права в наукових юридичних дослідженнях: Тези доповідей Другого аспірантського круглого столу за курсом «Форми (джерела) права», (м. Харків, 17 червня 2022 року). / за кер. та ред. д. ю. н., проф. С. Максимова. Харків: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, 2022. С. 47-50.
- 5. Михайленко В. В. Глобальні тенденції розвитку авторизованих економічних операторів та їх вплив на розвиток даного інституту в Україні. Advanced discoveries of modern science: experience, approaches and innovations: collection of scientific papers «SCIENTIA» with Proceedings of the V International Scientific and Theoretical Conference (м. Амстердам, 23 лютого 2024 року). Амстердам, 2024. С. 95-96.
- 6. Михайленко В. В. Роль авторизованих економічних операторів у контексті економічної безпеки України. VII CISP Conference «SCIENTIFIC RESEARCHES AND METHODS OF THEIR CARRYING OUT: WORLD EXPERIENCE AND DOMESTIC REALITIES» (м. Вінниця, 15 березня 2024 року). Вінниця: ГО «Європейська наукова платформа», 2024. С. 111-113.
- 7. Михайленко В. В. Взаємне визнання програм авторизованих економічних операторів у світі: загальні умови та фактори розвитку. Education and science of today: intersectoral issues and development of sciences: Collection of scientific papers «пГОп» with Proceedings of the VI International Scientific and Practical Conference, Cambridge, March 29, 2024. Cambridge-Vinnitsia: P.C. Publishing House & European Scientific Platform (м. Кембридж, 29 березня 2024 року). Кембридж, 2024. С. 113-116.
- 8. Михайленко В. В. Статус авторизованого економічного оператора як інструмент ризик-менеджменту для суб'єктів підприємницької діяльності. Integration of Education, Science and Business in Modern Environment: Summer Debates: Proceedings of the 6th International Scientific and Practical Internet Conference (м. Дніпро, 1-2 серпня 2024 року). Дніпро, 2024. С. 205-207.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами: 0111U000966

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Зима Олександр Тарасович

2. Oleksandr T. Zyma

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4937-871X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дорофеева Лілія Максимівна

2. Liliia M. Dorofeieva

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0585-5927

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"

Код за ЄДРПОУ: 02070832

Місцезнаходження: вул. Підгірна, буд. 46, Ужгород, Ужгородський р-н., 88000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мазур Анатолій Васильович

2. Anatolii V. Mazur

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1073-4799

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Університет митної справи та фінансів

Код за ЄДРПОУ: 39568620

Місцезнаходження: вул. Володимира Вернадського, буд. 2/4, Дніпро, Дніпровський р-н., 49000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Соловійова Ольга Миколаївна
2. Olga Solovyova

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3801-9113

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бойко Ірина Володимирівна
2. Iryna V. Boiko

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3878-5985

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Шевчук Олександр Михайлович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Шевчук Олександр Михайлович

